– подумайте и расскажите, есть ли похожее блюдо в кухнях белорусов, русских и вашей. Является ли оно традиционным в вашей стране?;
– определите семантику выражений и найдите аналоги в родном языке: «заморить червячка», «уплетать за обе щеки», «за ушами трещит» и др.

Поскольку одной из составляющих процесса обучения является выход в речь, в конце занятия предлагается коммуникативное задание следующего типа:

– ваши родители приехали в Беларусь, предложите им белорусское национальное блюдо, которое он должен попробовать. Расскажите о нем (как его приготовить, какое оно на вкус);
– напишите письмо друзьям на родину. Расскажите, какие национальные блюда вы попробовали в Беларуси.

Можно предложить изучение темы Белорусская национальная кухня» в виде ролевых игр: «В гостях», «Кафе» и др.

Таким образом, включение национально-культурной составляющей в обучение иностранцев русскому языку способствует формированию коммуникативных, страноведческих, социальных, межкультурных компетенций, становлению вторичной языковой личности, способной успешно взаимодействовать с представителями культуры изучаемого языка. Интерес к изучению языка повышается, а сам процесс обучения делается более интенсивным и эффективным благодаря эмоциональному восприятию материала, приобретает более творческий характер.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Верещагин, Е. М. Язык и культура: Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного / Е. М. Верещагин, В. Г. Костомаров. – 4 изд., перераб. и доп. – М. : Русский язык, 1990. – 246 с.

2. Букаева, Е. В. Развитие межкультурной компетенции иностранных студентов на занятиях РКИ / Е. В. Букаева, Т. В. Кузьмина // Материалы XIX межд. научно-практической конференции «Технологии обучения русскому языку как иностранному и диагностика речевого развития», Минск, 21-22 ноября 2017 г. – Минск : БГМУ, 2017. – С. 47–49.

ВЫКАРЫСТАННЕ ВЭБ-КВЕСТ ТЭХНАЛОГІІ ПРЫ АРГАНІЗАЦЫІ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ ЗАМЕЖНЫХ СТУДЭНТАЎ ПА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Лапкоўская А. М.

Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт ім. Янкі Купалы

У сучасным хутка зменлівым свеце асноўнай задачай вышэйшайшколы становіцца фарміраванне творчай асобы спецыяліста,здольнага да інавацыйнай дзейнасці. У сувязі з гэтым навучальны працэспавінен арыентавацца на актыўныя метады авалодання ведамі, развіццётворчых здольнасцей студэнтаў і пераход да індывідуалізаванагнавучання. Малады спецыяліст разам з

Репозиторий ГрГМУ

прафесійнымі ўменнямі інавыкамі павінен валодаць вопытам творчай, даследчай ісацыяльна-ацэначнай дзейнасці, якія фарміруюцца ў працэсесамастойнай работы.

Самастойная работа студэнта вызначаецца як «плануемая работа, што выконваецца па заданні і пры метадычным кіраўніцтвевыкладчыка, але без яго непасрэднага ўдзелу» [1, с. 124]. Янапрызначана не толькі для авалодання кожнай канкрэтнай дысцыплінай, але ідля фарміравання здольнасці прымаць на сябе адказнасць,самастойна знаходзіць канструктыўныя рашэнні і выхад з крызісныхсітуацый.

Эфектыўнасць арганізацыі самастойнай работы замежных студэнтаў студэнтаў шмат у чым залежыць ад прымяняемых педагагічных тэхналогій навучання. Гэтамогуць быць як традыцыйныя, так і сучасныя камп’ютарныя тэхналогіі.Сёння камп’ютар з'яўляецца неад’емнай часткай прафесійнайдзейнасці чалавека, а ў апошні час ён стаў займаць трывалыя пазіцыіі ў адукацыйным працэсе. На аснове камп’ютарных прадуктаў ітэхнічных навінак з'явіліся новыя тэхналогіі навучання – інфармацыйна-камунікатыўныя тэхналогіі (ІКТ) – інтэрактыўныя сродкі навучання,якія накіраваны на актывізацыю пазнавальнай дзейнасці студэнтаў.

Ужыванне ІКТ спрыяе рэалізацыі наступных адукацыйных мэт:развіццё асобы студэнта і падрыхтоўка да самастойнай прафесійнайдзейнасці; інтэнсіфікацыя адукацыйнага працэсу ў вышэйшай школе;рэалізацыя сацыяльнага заказу, абумоўленага патрэбамі сучаснагаграмадства.

У апошнія гады значную цікавасць у беларускіх і замежных студэнтаў, якія вывучаюцьбеларускую мову, сталі выклікаць інфармацыйна-даследчыязаданні, звязаныя з выкарыстаннем вэб-квестаў, што даюць магчымасць нетолькі скарыстацца рэсурснай базай сеткі Інтэрнет, але і раскрыць свойтворчы патэнцыял [2, с. 96].

Вэб-квест – гэта «спецыяльным чынам арганізаваны відсамастойнай дзейнасці, для выканання якойстудэнты ажыццяўляюць пошук інфармацыі ў падручніку або сетцы Інтэрнэт» [3]. Гэты метад навучання і кантролю ведаў, уменняў і навыкаў,якія адпавядае сучасным патрабаванням і асаблівасцям адукацыйнагаасяроддзя, хутка заваяваў папулярнасць сярод педагогаў.

З аднаго боку, тэхналогія распрацоўкі вэб-квестаў – няпростыпрацэс, які патрабуе вялікіх затрат часу і энергіі выкладчыка,які для стварэння заданняў прыцягвае шырокую інфармацыю Інтэрнэт-рэсурсаў па пэўнай тэматыцы. З іншага боку, выконваючы гэты відсамастойнай работы, студэнт можа выбраць для сябе найбольш зручнытэмп выканання задання (што дастаткова важна для замежнага студэнта, для якога беларуская мова не з’яўляецца роднай), незалежна ад таго, ці працуе ён у камандзе абоіндывідуальна. Больш за тое, студэнтам даецца магчымасць пошукудадатковай інфармацыі па тэме, але ў пэўных межах, зададзеныхвыкладчыкам.

Я. І. Багузіна прадстаўляе тэхналогію распрацоўкі вэб-квеста ў выглядзенаступных асноўных этапаў.

1. Фармулёўка кароткіх уводзін: сцэнарый вэб-квеста, апісаннегалоўных ролей удзельнікаў, план работы і тэрміны выканання.

Репозиторий ГрГМУ

2. Распрацоўка задання.

3. Прадастаўленне банка інфармацыйных рэсурсаў, неабходных длявыканання задання: спасылкі на вэб-старонкі, тэматычныя чаты, кнігі абоіншыя матэрыялы, якія ёсць у бібліятэцы або ў выкладчыка.

4. Пакрокавае апісанне этапаў выканання задання: самастойнаевывучэнне студэнтамі прапанаванага матэрыялу; кансультацыя звыкладчыкам па пытаннях, якія датычацца непасрэдна зместу вэб-квеста або яго прэзентацыі; выкананне студэнтамі задання; абмеркаванневынікаў работы кожнага члена каманды сярод студэнтаў і адбор найбольшзначнага матэрыялу для выніковай прэзентацыі; рэкамендацыі выкладчыкапа выкарыстанні электронных рэсурсаў; рэкамендацыі выкладчыка паафармленні выніковай прэзентацыі.

5. Кіраўніцтва па арганізацыі і сістэматызацыі матэрыялу: часвыканання вэб-квеста і пакрокавае размеркаванне сайтаў.

6. Заключэнне, абагульняючае вопыт, атрыманы студэнтамі прывыкананні вэб-квеста: выніковая прэзентацыя, публікацыя работ студэнтаў,арганізацыя круглых сталоў [4, с. 168].

Найбольш распаўсюджанымі формамі вэб-квестаў з'яўляюццанаступныя: стварэнне базы даных, або «віртуальнага свету», па пэўнайтэматыцы, дзе студэнты перамяшчаюцца з дапамогай гіперспасылак; інтэрв'ю зперсанажам, дзе пытанні і адказы даюцца студэнтамі.

Па тэрмінах выканання заданняў вэб-квесты падзяляюцца накароткатэрміновыя і доўгатэрміновыя. Мэта кароткатэрміновых праектаў заключаецца ў набыцці ведаў і ўключэнні іх у сваю сістэму ведаў. Доўгатэрміновыяпраекты накіраваны на пашырэнне і ўдакладненне паняццяў. Па выніказзаканчэння работы над такім вэб-квестам студэнт павінен умець правесціаналіз атрыманых даных і мадыфікаваць іх. Работа над доўгатэрміновымвэб-квестам можа працягвацца ад аднаго тыдня да месяца.

Намі ў межах Міжнароднага марафона «Купалаўскія праекты – 2022» для арганізацыі самастойнай работы студэнтаў быў распрацаваны адукацыйны вэб-квэст «Раз, два, тры, чатыры, пяць – ідзём Словазлучэнням дапамагаць!».

Мэта адукацыйнага вэб-квэста – засваенне відаў сінтаксічнай сувязі слоў у словазлучэннях (кантралюемая самастойная работа па тэме «Віды сінтаксічнай сувязі слоў у словазлучэннях»).

Праходжанне вэб-квэста прадугледжвае тры этапы: падрыхтоўчы, асноўны і заключны.На падрыхтоўчым этапе патэнцыяльным удзельнікам вэб-квэста дасылаецца рэгістрацыйная анкета да ўдзелу ў адукацыйным вэб-квэсце.

Пасля атрымання звестак ад тых, хто зарэгіставаўся на вэб-квэст, усім на паштовую скрыню адпраўляецца віншаванне і «Табліца перамяшчэння па адукацыйным вэб-квэсце «Раз, два, тры, чатыры, пяць – ідзём Словазлучэнням дапамагаць!»

У табліцы ўдзельнікі вэб-квэста ўказваюць свае асабістыя даныя, месцазнаходжанне, электронную пошту, адзначаюць, ці пройдзена рэгістрацыйная анкета, ствараюць папку вэб-квэста і даюць доступ аўтару, падпісваюць Правілы работы, знаёмяцца з запрашэннем, спампоўваюць і захоўваюць ва ўласнай папцы Пуцявы ліст.

Репозиторий ГрГМУ

Перайшоўшы на ліст «Этап 1»«Табліцы перамяшчэння па адукацыйным вэб-квэсце «Раз, два, тры, чатыры, пяць – ідзём Словазлучэнням дапамагаць!», удзельнікі знаходзяць спасылку на сайт вэб-квэста.

На галоўнай старонцы сайта ўдзельнікі адукацыйнага вэб-квэста знаёмяцца з інтэрактыўнай гісторыяй, а затым праходзяць выпрабаванні на асноўным этапе, што складаецца з дзесяці этапаў.

Такім чынам, несумненнай перавагай выкарыстання вэб-квэстаўу навучальным працэсе з'яўляецца стымуляванне замежных студэнтаў да самастойнайтворчай дзейнасці, прыцягненне іх да аб'ектыўнай ацэнкі ўласныхвынікаў і вынікаў дзейнасці сваіх таварышаў. Вэб-квэсты – гэта нетолькі інавацыйны метад навучання і кантролю, але і зусім новыметад атрымання ведаў. Выкарыстанне вэб-квестаў у працэсе арганізацыісамастойнай работы студэнтаў спрыяе развіццю ўменняў і навыкаў,неабходных для чалавека ў XXI стагоддзі: уменне аналізаваць, самастойнаі творча думаць і арыентавацца ў вялізным патоку інфармацыі, уменне працаваць у камандзе, а таксама аб'ектыўна падыходзіць да ацэнкі сваіхдасягненняў.

ЛІТАРАТУРА:

1. Педагогика и психология высшей школы: учеб. пособие. – Ростов н/Д : Феникс, 2002. – 544 с.
2. Пушкина, Г. Г. Самостоятельная работа студентов вуза: компетентностный подход и внедрение Интернет-технологий / Г. Г. Пушкина // Гуманитарные науки. – 2011. – № 3. – С. 94–100.
3. Егорова, В. М. Организация самостоятельной работы студентов с использованием информационных технологий / В. М. Егорова // Педагогика [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.rusnauka.com/22_NIOBG_ 2007/Pedagogica/24945.doc.htm. – Дата доступа: 25.03.2020.
4. Багузина, Е. И. Технология разработки веб-квестов при изучении студентами иностранного языка / Е. И. Багузина // Знание. Понимание. Умение. – 2010. – № 2. – С.167–169.

Репозиторий ГрГМУ

СОЧЕТАНИЕ СОВРЕМЕННЫХ И ТРАДИЦИОННЫХ ПРИНЦИПОВ И МЕТОДОВ ОБУЧЕНИЯ В ПРЕПОДАВАНИИ РУССКОГО ЯЗЫКА ИНОСТРАННЫМ СТУДЕНТАМ

Мишонкова Н. А., Барановская А. В.

Гродненский государственный медицинский университет

Современные условия жизни влияют на методику обучения РКИ, что приводит к определенным изменениям. Традиционные и современные подходы при обучении русскому языку как иностранному являются взаимодополняющими. Дидактическая наука развивается поступательно, и дополнения вносятся постепенно, так как развивается общество,